

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 248/05-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. októbra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Š. D., B., M. H., D., V. F., B. a D. D., B., zastúpených advokátom JUDr. J. F., B., ktorou namietali porušenie ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 47/03, za účasti Okresného súdu Bratislava III, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. D., M. H., V. F. a D. D. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. septembra 2005 doručená sťažnosť Š. D., M. H., V. F. a D. D. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 47/03.

Zo sťažnosti vyplýva, že 13. marca 2003 začalo pred okresným súdom konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, v ktorom sú sťažovatelia v procesnom postavení odporcov. Sťažovatelia v sťažnosti opísali ďalší priebeh konania takto:

„Prvým procesným úkonom porušovateľa voči sťažovateľom bola výzva realizovaná v zmysle ust. § 114 ods. 2 OSP, platného v rozhodnom čase. Po obdržaní výzvy, ktorej prílohu tvoril návrh na začatie konania, sťažovatelia splnomocnili na procesné zastupovanie zvoleného právneho zástupcu. V rámci stanovenej lehoty právny zástupca vyjadrením k žalobe zo dňa 28. 09. 2004 (doručené súdu dňa 04. 10. 2004) reagoval na výzvu súdu a zaujal k veci relevantné stanovisko. Od uvedeného dátumu konanie stagnuje. Z dôvodu nečinnosti zo strany súdu sa sťažovatelia v priebehu roka 2004 informovali v príslušnej spisovej kancelárii o aktuálnom stave konania. Dňa 13. 12. 2004 podali aj žiadosť o aktivitu v konaní, avšak s nulovým účinkom. Pracovníčka spisovej kancelárie právnemu zástupcovi sťažovateľov oznámila, že zákonný sudca Mgr. L. S. vykonáva stáž až do mája t. r. a chce si výkon predĺžiť.

V rámci ochrany legitímnych práv sťažovateľov, právny zástupca listom zo dňa 09. 02. 2005 požiadal predsedu súdu JUDr. B. T. o pridelenie veci zastupujúcemu sudcovi, podľa spísaného rozvrhu práce, na ďalšie prejednanie. Žiadosti predsedu súdu promptne vyhovel a opatrením č. Spr. 3000/2005-26 zo dňa 10. 02. 2005 bola vec skutočne pridelená JUDr. M. D. V nadväznosti na to právny zástupca sťažovateľov prípisom zo dňa 17. 02. 2005 požiadal o nariadenie pojednávania a meritórne rozhodnutie veci. Po uplynutí troch mesiacov však sťažovatelia neobdržali ani len zdvorilostnú odpoveď. Preto bol právny zástupca sťažovateľov nútený obrátiť sa listom zo dňa 16. 05. 2005 na predsedu súdu so sťažnosťou na postup súdu, ktorej záver tvorila žiadosť o vykonanie cieleného riadiaceho zásahu tak, aby sa vo veci konalo bez zbytočných priesťahov, najmä aby bolo v krátkom čase nariadené pojednávanie. Sťažnosť zostala bez reakcie.

Je potrebné zdôrazniť, že počas mesiacov júl a august nebolo možné zo strany sťažovateľov, ktorí sú účastníkmi občianskeho súdneho konania, zistiť v ako štádiu sa vec nachádza, pretože na opakované telefonické podnety nikto z poverených pracovníkov súdu nereaguje (telefón zvoní bez odozvy) a účastníkom je znemožnené i osobné oboznámenie sa so súdnym spisom (v zmysle písomného oznamu porušovateľ od 11. 07. 2005 na svojom pracovisku situovanom na nám. SNP v B. z technických príčin stránky nevybavuje, pritom

však neuvádza kedy - v akom časovom horizonte - bude možné súd v stránkových hodinách opäť navštíviť). Tvrdíme, že daný stav hraničí s odoprením spravodlivosti.“

Sťažovatelia sa domáhali, aby ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 47/03 bolo porušené ich označené základné právo konať v tejto veci bez zbytočných prieťahov, priznal im primerané finančné zadostučinenie v sume 15 000 Sk pre každého, a úhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľov a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označili sťažovatelia, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietali, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil

žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch. Osobitne to platí o sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný, a kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania [porovnaj § 120 ods. 1 a 4 Občianskeho súdneho poriadku (napr. IV. ÚS 147/04)].

Predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľov na ochranu pred postupom okresného súdu, ktorým boli podľa názoru sťažovateľov spôsobené zbytočné prieťahy a bolo porušené ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou, jej prílohami a súvisiacim spisom okresného súdu dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľov je zjavne neopodstatnená.

Právny názor ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti vychádza z analýzy doterajšieho priebehu konania pred prvostupňovým súdom, ktoré začalo 13. marca 2003, teda doručením návrhu okresnému súdu.

Ďalší priebeh konania bol nasledovný:

- 23. júna 2003 okresný súd vyzval právneho zástupcu žalobcu, aby v lehote 30 dní „... oznámil cenu predmetu poplatkového úkonu - ceny nehnuteľností, ku ktorým sa má určiť vlastnícke právo v zmysle § 7 ods. 1, 3 Zákona č. 71/1992 Zb. v platnom znení“;
- 12. septembra 2003 okresný súd požiadal o pripojenie 7 súvisiacich spisov;
- 14. októbra 2003 bol okresnému súdu predložený doklad osvedčujúci cenu nehnuteľnosti;

- 16. novembra 2003 okresný súd uznesením vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia odstránil nedostatky podanej žaloby pod hrozbou jej odmietnutia;
- 30. júna 2004 okresný súd vyzval žalobcu na úhradu súdneho poplatku, ktorý žalobca zaplatil 12. júla 2004;
- 30. augusta 2004 okresný súd doručoval sťažovateľom žalobu na vyjadrenie, pričom jednotliví sťažovatelia potvrdili jej prevzatie v období od 7. septembra 2004 do 16. septembra 2004;
- 4. októbra 2004 boli okresnému súdu doručené vyjadrenia sťažovateľov k žalobe;
- 9. novembra 2004 okresný súd vyzval žalobcu, aby v lehote 15 dní zaujal písomné stanovisko k vyjadreniam sťažovateľov;
- opatrením predsedu okresného súdu z 10. februára 2005 bola napadnutá vec počas výkonu odbornej stáže zákonného sudcu pridelená dočasne inému zastupujúcemu sudcovi, o čom bol písomne vyrozumieť aj právny zástupca sťažovateľov;
- 17. februára 2005 bola okresnému súdu doručená žiadosť právneho zástupcu sťažovateľov „... o vytýčenie pojednávacieho termínu...“;
- potvrdením okresného súdu bolo osvedčené, že „*Spis tunajšieho súdu č. k. 18 C 47/2003...*“ bol 1. júla 2005 pridelený na prejednanie a rozhodnutie pôvodne určenému zákonnému sudcovi;
- 7. októbra 2005 bol predmetný spis doručený ústavnému súdu.

Ústavný súd z obsahu spisu a sťažnosti zistil, že sťažovatelia (v procesnom postavení odporcov) sa o existencii napadnutého súdneho konania dozvedeli v období od 7. septembra 2004 do 16. septembra 2004, keď im bola okresným súdom doručená žaloba na vyjadrenie. Z uvedeného vyplýva, že sťažovatelia sa mohli domáhať svojho základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov najskôr odo dňa, keď im bola doručená žaloba na vyjadrenie. Sťažovatelia do momentu, kým im nebola okresným súdom doručená žaloba na vyjadrenie, ani nevedeli, že sú účastníci konania, a preto ústavný súd obdobie pred doručením žaloby nepovažuje za obdobie, v ktorom by bolo relevantne možné hodnotiť a skúmať otázku zbytočných prieťahov v konaní vo vzťahu k nim. Obdobný záver ústavný súd vyslovil aj vo svojej predchádzajúcej judikatúre (napr. IV. ÚS 132/03).

Obdobie od 7. septembra 2004, resp. 16. septembra 2004 do podania sťažnosti ústavnému súdu (19. september 2005) síce je obdobím poznačeným priet'ahmi v konaní, ktoré však podľa názoru ústavného súdu nedosahujú takú dĺžku ani intenzitu, že by ich bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

Z judikatúry ústavného súdu taktiež vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05).

V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovел (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

V súvislosti s uvedeným ústavný súd poukazuje aj na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že „Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

Z týchto dôvodov ústavný súd nepovažoval ani postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 47/03 za taký, ktorý by signalizoval možnosť kvalifikovať ho po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ako porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na to ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže odmietnutie sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť je dôvodom, ktorý nie je možné odstrániť, ústavný súd sa ďalšími návrhmi uvedenými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. októbra 2005